

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlássy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A községi választások

Előbb, mint gondoltuk, talán még e héten, nemzetgyűlés elé kerül a községi választásokról szóló törvényjavaslat, amely hivatva van a községek képviselőtestületét és a városok törvényhatósági bizottságát újalakítani. Olyan embereket állítani a községek és városok élére, akik az ország keresztyén és nemzeti szellemben való megújódását a legelső fórumokon is biztosítani tudják.

Messze kiható, az ország jelenét és jövőjét egyaránt közelről érdeklő ujtás ez a magyar nemzet történelmében, méltó arra, hogy alaposan meghányjuk-vessük, mielőtt elintézzük.

A virilis jogon való képviselő eddigi formájában elavult, ősi intézmény, mely azonban teljesen még sem mellőzhető. Aki nek szorgalma és munkája annyit adott a haza szentföldjéből, hogy a közteher viselésében fokozottabb anyagi erővel vehet részt, az jogot tarthat arra, hogy községének ügyeibe is beleszólhasson, — ha egyébként arravaló. A virilizmus tehát fenntartandó, de csak úgy, ha a semmi képen háttérbe nem szorítható szociális követelményekkel összeegyeztetik, vagy is ha a legtöbb adót fizető polgárok közül választás útján kerülnek be a legjobbak a képviselőtestületbe, vagy a törvényhatósági bizottságba.

Maga a választás pedig a hamisíthatatlan igazi népakarat megnyilvánulása legyen az általános, titkos választójog alapján. És mindenesetre *terjedjen ki a nőkre* is éppen úgy, mint ahogy az a nemzetgyűlési képviselő választásoknál van. Indokolatlan és igazságtalan lenne a nők beleszólását a közügyekbe egyszerűen megtagadni. Indokolatlan, mert a nemzetgyűlési választások alkalmával a nőknek legalább 60 százaléka bebizonyította politikai érettségét és arravalóságát és semmi ok sincs arra, hogy elvegyük tőlük azt, amit már egyszer megadtunk nekik. Igazságtalan pedig azért, mert éppen a falu az, ahol a nő versenyt dolgozik a férfival és valóban megosztja vele az élet minden gondját és terhét. Éppen azért teljes joggal követelheti, hogy saját sorsának intézésébe neki is beleszólása legyen, különösképpen ma, amikor az ország sorsának megalapozásáról van szó s amikor a férfiak között oly sokan nem akarják még mindig belátni, hogy Magyarország csak a puritán keresztyén erkölcsök talaján emelkedhetik föl a porból, hová a vallástalanság és az ugynevezett szabadgondolkodás sujtotta.

A községi választásokról szóló törvényjavaslatnak ezt a két szempontot kell első sorban figyelembe vennie, erre a két főszempontra kell támaszkodnia. A virilis-

ták választása és a nők községi választójoga mindenesetre olyan sarkalatos tényezők a falu és város életének meg-

nemesítéséhez, amelyeket lealkudni, vagy elsikkasztani a nemzet jövője elleni egyenes merénylet volna!

Változások Ausztria kormányában

Bárá Beck elnök, Löwenthal külügyminiszter?

Bécs, okt. 19. (N. St. t. j.) A választások eredménye kezd határozottan kialakulni. Az eddig beérkezett adatok alapján a pártok számarányának megoszlása a következő képet nyújtja: Keresztyén szocialisták 77 (nyertek 14 mandátumot), szociáldemokraták 63 (vesztettek 6 m.), nagynémetek 19 (vesztettek 7 m.), polgári munkapárt 1.

Az osztrák nemzetgyűlésnek 175 tagja van s eddig 160 helyről érkezett jelentés. A proporcionalis választójog alapján még 15 mandátumot megosztanak a pártok között és pedig előreláthatólag szociáldemokraták 2-4, keresztyén szocialisták 5-7, nagynémetek 6-8 mandátumot nyernek. A nemzetgyűlés első ülése november elején lesz. A pártok előzetes tanácskozása a jövő héten indul meg a többségi párt megalakítása tárgyában. A keresztyén szocialisták és szociáldemokraták

ujbóli fuzióját lehetetlennek tartják, pedig ez az egyetlen módja annak, hogy a parlamenti többség létrejöhön.

Bécs, okt. 19. Az osztrák nemzetgyűlési választások kimenetelét Renner külügyminisztert lemondásra készíti. A keresztyén szocialisták feltétlenül maguknak biztosítják a külügyek vezetését. Jelöltjük erre az állásra Löwenthal külügyi osztálytanácsos, aki Aerenthal külügyminisztersége alatt fontos megbizatást töltött be.

Bécs, okt. 19. A megválasztott osztrák képviselők legkimagaslóbb alakja kétségen kívül gróf Czernin Ottokár, akinek vezetőszerpe lesz a külügyi politikában. Valószínűleg megkezdődik az orientáció Magyarország felé.

Ausztria köztársasági elnöki székeének komoly jelöltje Beck Wladimir volt miniszterelnök.

Milliókat kapott D'Annunzio

Róma, okt. 19. (Nemzeti St. tel. jel.) A Popolód l'Italia jelenti, hogy D'Annunzionak japánból 6 millió lírát küldtek hívei, hogy terveit megvalósíthassa.

A népszövetség ülése

Berlin, okt. 19. (Nemz. St. tel. jel.) A Nemzetek Szövetségének tanácsa tegnap Brüsszelben összeült. Az elő ülésen Huysmans belga miniszterelnök elnökölt.

Károlyi Mihály Prágában van

Kaposvár, október 19. (N. S. I. J.) Aból az alkalomból, hogy Pécsét megválasztották a vörös városi törvényhatóságot, táviratilag üdvözölték gróf Károlyi Mihályt, ki Prágában tartózkodik. A gróf az üdvözlést meleghangú táviratban köszönte meg, amit Linder Bélához intézett.

A pécsi „Munkás” közli e levelet s megállapítja, hogy a külföldi lapokban megjelent az a hír, miszerint Károlyit Prágából klutasították, nem felel meg a valóságnak. Károlyi most is Prágában van; a téli hónapokban az Adriára fog menni, hogy ott megírja memóriáit.

Rend a budapesti egyetemen

Budapest, okt. 19. (Nemzeti St. tel. jel.) A budapesti tudományegyetem épületében erős rendőri megszállás mellett nyugodtan folynak a beiratkozások. A beiratkozások határidejét október 21-ig meghosszabbították. Október 22-én megkezdődnek az előadások. A közgazdasági egyetemen szintén nagy rendőri készenlét helyezkedett el. A bülésszeti karon teljes a nyugalom, épülete nyitva van. Ezen a karon már megkezdődtek az előadások.

Megmérgezték a görög királyt?

Bécs, okt. 19. (N. St. t. j.) A Corriere della Sera jelentése szerint a görög királyt Venizelosz miniszterelnök és hívei mérgezték meg. Venizelosz csapatokat tart készenlétben, ha a parlamentben az ellenzéknek többség lenne.

Páris, okt. 19. (N. St. t. j.) Sándor görög király állapota komoly. Betegségéről a legellenőrebb hírek vannak forgalomban. Mint hírlik, nem igaz az állítólagos majomharapás esete, általában az a felfogás, hogy a király ellen Venizelosz hívei követtek el merényletet.

Inzultus Karinthia miatt

Bécs, okt. 19. (Nemz. St. tel. jel.) A karinthiai népszavazó-bizottság egyik tagját, egy olasz törzstisztet Zágrábban a minap inzultáltak. A jugoszláv kormány nagyon nyáhan kezeli a vizsgálatot. Letartóztatás nem történt.

Szövetség a szovjet ellen

Páris, okt. 19. (Nemz. St. tel. jel.) Az United Telegraph szerint Ukrajna, Fehéroroszország és a Kozák-föld szövetséget kötöttek Szovjetoroszország ellen. A szövetség legközelebb felveszi az Oroszországi Egyesült Államok címet. Az ukrajnai képviselő Rigában kijelentette, hogy Ukrajna nem szüntette meg a háborút Szovjetoroszország ellen.

Németország és Franciaország viszonya

Németország összeomlása lenne a franciák erőszakossága

Berlin, okt. 18. Arról a viszonyról, amelyben Franciaország és Németország jelenleg vannak, diplomáciai körökben a következő információkat adták a *Neue Freie Presse* tudósítójának:

Németország a jövététel kérdésében hajlandó akár Franciaországgal egyedül, akár az ántánt többi tagjaival is közvetlen tárgyalásokba bocsájtkozni, amelyek aztán a *genfi konferencia* alapjául szolgálhatnak. Ezt a konferenciát Spaaban ígérték Németországnak, aki feltétlenül számít erre az ígéretre. Franciaországban most két csoport van: egy erős csoport, amely elutasítja a Németországgal való közvetlen tárgyalásokat és a francia követeléseket csak erőszak útján szándékozik érvényesíteni és egy gyöngébb csoport, amely hajlandó a Németországgal való közvetlen tárgyalásokra. Hogy a két csoport közül melyik tud felülkerekedni, azon fog megfordulni a német-francia viszony további fejlődése. Ha Franciaország erőszakot akar alkalmazni és a Ruhrvidéket meg akarja szállni, arra a versaillesi békeszerződésben, mely hallatlan követeléseket támaszt, elegendő ürügyet talál.

A valóság az, hogy Németország minden felhasznál azon kötelezettségek teljesítése érdekében, amelyeket magára vállalt, különösen amelyekre Spaaban kötelezte magát. A széntermelést oly jelentősen fokozta a német szénvidéken, hogy eddig még mindig lehetséges volt számára a spaai megegyezés alapján kikötött szénmennyiséget Franciaországnak leszállítani. A leszerelési akció is kielégítő gyorsasággal halad. Németország jó indulatában tehát csak az kételkedik, aki okvetlenül kételkedni akar, s aki a jóakarát nehézségeit támasztékul akarja az erőszakos cselekedetek számára felhasználni.

Ugy Európában, mint Amerikában remélhetőleg tisztában van vele mindenki, hogy *Franciaország benyomulása a Ruhrvidékre, valamint Lengyelország bevonulása Észak Sziáziába, kell, hogy Németország végét jelentse*, amelynek összeomlását eddig a már 1918. óta megkezdődött félelmetes körülmények sem tudták kioroszakolni. Ezt a csapást azonban Németország nem tudná többé elhárítani.

Az ég alá tett munkás-család

Tegnap már megemlékeztünk arról, hogy megint szomorú látványossága van a Szappanos utcának. A 16 számú ház előtt az utcán díderreg a kilakoltatott *Barna Mihály* kefégyári munkás és családja. Hétfőn délután fogantatották a kilakoltatást a járásbíró végzése alapján. A járókelők az esti órákban borzadva nézték a hidegben vacogó családot.

Miután a kilakoltatás a rendőrség közbejött nélkül történt, az emberséges rendőrszem felváltása után jelentést tett az államrendőrség központján, hol különben két jóérzésű derék fiatal ember, *Jánossy Béla* és *Halmos Oszkár* is saját önzetlen emberszeretetük sugallatára már előbb eljártak az utcára tett család érdekében. A központi ügyeletről kiküldött rendőrtisztviselő késő este, mikor már egészen besötétedett, személyesen megjelent a helyszínen, ahol már éppen azon tanakodott az utcai lakosság, hogy éjszakára elvigyék a gyermekeket. A két kis fiú azonban nem akart megválni az édesanyjától. A rendőrtisztviselő erre úgy intézkedett, hogy *az anyát két gyermekével felvitte a rendőrségi központra*, ahol legalább fedél alatt töltötték az éjszakát.

De a kilakoltatott munkás, *Barna Mihály*, bár veszedelmesen beteg, nem hagyta el az utcára rakott kisholmiját, felállította a szabad ég alatt az egyetlen ágyat és ott töltötte az éjszakát. Félt, hogy a kis holmiját alkalmi tolvajok megdézsmálják. — A rendőrszemek vigyáztak rá.

Dermesztő hideg volt hétfőről keddre virradó éjszakán. Az éjszakai szél esontkeményre fagyasztotta a rögöt, de a szegény munkás-

ember, aki műtét előtt álló betegember, a szabadban töltötte az éjszakát, míg volt lakása üresen állt.

Legszomorubb a dologban az, hogy úgy a kilakoltató, mint a kilakoltatottak — *kereszttyének*. Talán nem is kellene hangoztatnunk, hogy Debrecenben kizárólag csak keresztyének tanyáznak a szabad ég alatt. Így fest a kálvinista Rómában a keresztyén kurzus és a külföldi lapok által kürtölt gonosz hazugság: a fehér terror... Mert a vagonlakók közt sincs ám zsidó!

Utcai zavargások Londonban

Berlin, okt. 19. (N. St. I. J.) Londonból jelentik, hogy tegnap a munkanélküliek nagy tüntetést rendeztek, amelyben körülbelül 20 ezer ember vett részt. A Downing streeten e tüntetők és a csendőrök között véres összeütközés támadt, amelynek 190 halottja és számos súlyos sebesültje lett.

London, okt. 19. (N. St. t. j.) A Downing streeten a rendőrök és a tüntetők összeütközése alkalmával körülbelül 50 rendőr sérült meg. Sok letartóztatás történt.

A finn-orosz béke alapja

Páris, okt. 18. (N. St. t. j.) Az előzetes béketárgyalás, amely Finnország és Oroszország között létrejött, abból indul ki, hogy Oroszország elismeri Finnország függetlenségét és szupremációját.

Rakovszky Veszprémben

Veszprém, okt. 18. (N. St. t. j.) Tegnap tartotta *Rakovszky István*, a nemzetgyűlés elnöke beszámolóját Veszprémben. Védelmébe vette a nemzetgyűlés munkáját azon támadások ellen, amelyeket különösen a régi politikusok terjesztettek. Majd a zsidókérdésről, a földbirtokreformról és a munkásszervezkedésről beszélt.

Take Jonescu jelentése

Bukarest, okt. 19. (Nemzeti St. tel. jel.) *Take Jonescu* értesítette a román kormányt, hogy a beszarábiai, valamint a Duna kérdést, teljesen Románia érdekeinek megfelelően intézte el.

A munkáspénztárak államosítása

Budapest, okt. 19. (N. St. t. j.) *Béárd* Ágoston népjóléti miniszter a munkásbiztosító pénztárak államosításáról szóló törvényjavaslatot a földbirtokreform előtt akarta letárgyaltatni. A bizottság ülésén Béárd miniszter éles szavakban kelt javaslata védelmére. A bizottság azonban úgy határozott, hogy a földbirtokreform letárgyalása előtt a munkásbiztosítók államosítását nem bolygatják.

Zavarok a vasutiforgalomban

Budapest, okt. 19. (Nemz. St. tel. jel.) Az államvasutak igazgatósága kénytelen volt Debrecen, Miskolc, Szeged-felé a szénhiány miatt a forgalmat korlátozni, úgyhogy még a tiszántuli gabonaszállítások is szüneteltek. Ugy értesülünk, hogy a szénügyek kormánybiztosa, *Rau Gottob* és az üzletvezetőség között a tárgyalások eredményre vezettek s az államvasutak részére nagyobb szénmennyiséget biztosítottak.

A Faluszövetség Csongrádon

Csongrád, okt. 18. (Nemzeti St. tel. jel.) *Rubinek Gyula* vasárnap kíséretével Csongrádba érkezett, ahol résztvett a *Faluszövetség* alakuló gyűlésén. Beszédében ismertette a Faluszövetség célját. Kiséretében volt sokorópátkai *Szabó István* és *Meskö Pál*, a Gazdaszövetség elnöke és számos képviselő.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:*

Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amien.

Rablótámadás a Hüvelyes-utcában

Vakmerő rablótámadás színhelye volt vasárnapról hétfőre virradó éjszaka a Hüvelyes-utca. A rablótámadás részletei a következők:

Vojtovics László debreceni lakos hétfő hajnalban gyanútlanul haladt hazafelé a Hüvelyes utcán. Mikor odaért, ahol a Hüvelyes-utca elágazik, észre vette, hogy erős lépésekkel egy ismeretlen egyén követi. Minthogy az utcán szurok sötétség volt, még azt sem tudta megállapítani, hogy civil, vagy katona követi-e? Épen ezért megállott és várta, hogy követője haladjon el mellette. Amikor az ismeretlen közvetlen *Vojtovics László* mellé került, *hatalmas ütést mért Vojtovics arcára*, melytől az egy pillanatra megszédült, és kétségbeesetten védekezni próbálkozott.

Heves dulakodás támadt Vojtovics és az ismeretlen között, majd a verekezés közepette az ismeretlen támadó elrabolta pénztárcáját több ezer korona készpénzével együtt és miután alaposan eldöngölte Vojtovics Lászlót, elfutott Vojtovics azonnal a rendőrségre ment, hol panaszt emelt ismeretlen támadója ellen.

A rendőrség helyszíni szemlét tartott a dulakodás helyén, de egy altisztai csillagnál egyebet nem talált. Ez azonban még nem jelentti azt, hogy *Vojtovics* támadója katona lett volna, amennyiben olyan sötét volt a támadás idején, hogy nem bírta megállapítani *Vojtovics sem, hogy katona volt e támadója vagy civil?* Az ügyeletes rendőr orvos megállapította, hogy *Vojtovics arcába kapott ütést valószínűség szerint boxertől kaphatta.*

A rendőrség meg kezdte a nyomozást az ismeretlen rabló ellen, ki az éj sötétjét ügyesen kihasználva, eltűnt nyomtalanul.

Meghalt Zubovits Fedor

A budai helyőrségi kórházban egy legendás hírű magyar katona adta vissza lelket a Teremtőnek: *Zubovits Fedor* huszárornagy. A nyolcvanas évek híres párbajhőse, a régi közös hadsereg egyik leghíresebb magyar verekedője, egyszerismind egyik legkomolyabb katonája és felhalálója volt. Az egykor déleg tisztje az osztrák-magyar armádiának, 1849-ben született, *régi 1. nyel nemesi családból.*

Bécsben nevelkedett a Teréziánumban, de szabadságszeretete átvitte Garabaldihoz, akinek katonájává lett; 1869-ben büntetésül, mint küzembert sorozták be, de pár hónapra megint hadnagy lett 1872-ig, akkor kilépett a tényleges szolgálatból és 1874-ig a kairói alkirályt szolgálta. Egyiptomból hazatérve, *Bécsből Párisba lovagolt 14 nap alatt*; 1875-ben Spanyolországban harcolt a Karlisták ellen; 1878-ban résztvett a boszniai hadjáratban; 1880-ban Albániában küzdött a mirditák mellett. Ebbe az időbe esnek nevezetes katonai találmányai; 1882-ben öt évi kutatás után befejezte világhírű találmányát, *a szárazföldi torpedót, amelyet akna néven a világháboruban mindenütt ismertek.*

Amikor a világháború kitört a szolgálaton kívüli viszonyban volt öreg huszárkapitány önként bevonult és egyik hőse volt a kárpáti csatáknak, amelyben meg is sebesült. Felgyógyulva résztvett az olasz front harcaiban, azután hazakerült és gyógyította sok rosszul behegedt sebet, a melyek elborították egész testét. A kommun alatt esőndesen meghúzódott budai otthonában, testi szenvedései nagyon gyötörték, gyomorrákja támadt és a daliás ember teljesen lefogyott, elvesztette nagy szellemi képességeit. Utoljára *Cserny* és társai kivégzésekor látták tisztelői, akik utat nyitottak neki, hogy közvetlen közelből lássa meghalni azokat, a kiket annyira gyűlölt. Ekkor már két mankón járt, mert a sok testi szenvedés teljesen megtörte.

Egy sokat hányatott élet végére tett pontot a kérelhetetlen halál, egy hős katonára, aki mindig azt kereste, hol sávit a golyó és odament, ahol legnagyobb volt a veszély. Akik a kárpáti dicső harcokban látták a marcona hős magyart, sohasem fogják elfeledni. A magyar katona ragyogó példányképe volt...

HIREK

Az ifjuság

fellépésének mégis csak meg lett a fogantatja: a bolsevista csemeték távozni fognak az egyetemről, ahová gunyos vigyorgások között már be is köllözköttek. Az igazságot tehát nem fogják kicsufolni és lábbal taposni a ghettóban és a titkos kommunista fészkekben, hanem érezni fogják a bűnösséget és a jól megérdemelt igazságos bünhődést. Mert bizony szegény lettük magunkat, hogy így volt: a numerus clausus törvény szerzett joga alapján a sok galileista és vérvörös talmudista mind betódult a kapukon és úgy rendezkedett, úgy berendezkedett odabenn, mintha ő volna az egyedüli ur és elégtétel is járna neki, amiért oly jól viselte magát... Az ifjuság öntudata és elszánt bátorsága megmentett bennünket az orcapirulástól és megtisztította a budapesti egyetemet a szabadkőműves-vörös ifju óriásköztől... Hinni szeretnénk, hogy a debreceni egyetem ifjusága is sikra száll az igazság érvényesítése mellett...

Gaal Endre államtitkár. A hivatalos lap közli a kormányzó kéziratát, amelyben dr. Gaál Endre képviselőt népjóléti államtitkárnak nevezte ki.

Jogásznők választás. Szerdán délután 3 órakor tartja a debreceni Egyetemi Kör jogászosztálya tisztújító közgyűlését. A közgyűlésen fogják megválasztani a jogászosztály tisztikarát, köztük a híres jogásznőket. Az új jogásznők hír szerint Liszt Nándor lesz, akiben igen értékes és tehetséges vezetőt nyer a jogászosztály.

Törzstiszti előléptetések. A hivatalos lap közli, hogy a kormányzó ő főméltósága Molnár József volt 3. honvédszázadosvezetői, valamint báró Maesburg Kornél és Pálffy Gábor volt 2. honvédszázadosvezetői őrnagyokat alezredessé, Simon Károlyt és nagyiosvai Hlosvay Pétert volt 3. honvédszázadosvezetői, Tornyo Ödön és Frieschfeld Frigyes volt 39. gyalogezredbeli századosokat őrnagyként léptette elő.

Dr Tankó Béla egyetemi tanár esztétikai előadásai hétfőn, e hó 25-én d. u. 5 órakor kezdődnek a kollégium dísztermében. A jegyek átvehetők a Csáthy és Méliusz-féle könyvkereskedésekben.

Földosztás a megyében. Nádudvar község képviselő testülete 800 holdat kér, hogy 2 holdas parcellákban a földnélküli földművesek közt kioszthassa. Tiszacségen 160 hold földet adott el az uradalom apróbb parcellákban a lakosságnak. Balmazújvárosban a Semsey uradalom adott földet örök áron 3000 koronáért holdját, azonkívül megkapták a nagyháti bérletet is. Az újavárosi nép ilyformán 8000 hold földhöz jutott. A háboru előtti nagy földéhség általában enyhülni kezd megyszerte. Püspök-ladányban a földművesek megfelelő bérleteket kaptak a vallásalapítványi földekből. A legnehezebb a földkérdés megoldása a hat hajdu városban, ahol 300 év előtt Bocskay István úgy oldotta meg a földkérdést, hogy ma sincs nagy birtok, sőt még 300 holdas is alig akad néhány.

Az orvosok lisztellátása. Az orvos szövetség 44 debreceni tagja folyamodott a közérlelmezési miniszterhez, hogy kedvezményes áron, fejenként havi 11 kg. lisztet utaljon ki részükre. Az orvosok előadják, hogy a szegényeket ingyen gyógyítták és még a fizető betegek sem fizethetik meg a tarifát, mely nincs arányban a buzaárakkal. A háboru előtt 4 K volt a látogatási díj, a buza métermázsája pedig 20 k, ma 60 K a látogatási díj és a buza métermázsája átlag 1200 korona. Száz ezer koronás jövedelme alig 2-3 orvosnak van, ellenben 70-80 orvos nélkülöz és a békében szerzett tőkét fogyasztja. Az orvosok kérvényét a közérlelmezési miniszter azzal adta le a város közérlelmezési hivatalának, hogy az orvos szövetség debreceni tagjainak lisztellátásáról feltétlenül gondoskodjék.

Azok a gazdák, akik a mezőhegyesi buza átvételére utalványt kaptak, ma szerdán átvehetik az István malomban, Csakis azok jelentkezzenek, akiknek az utalványuk mezőhegyesi buza átvételére van kiállítva. Debreceni Gazdasági Egyesület.

Az Egyetemi Kör évnyitó közgyűlése. A Debreceni Egyetemi Kör 1920 október 21-én esütörtökön, délután 5 órakor a ref. Kollégium dísztermében tartja évnyitó rendes közgyűlését, amelynek legfontosabb tárgya az új tisztikar megválasztása. A tárgysorozat a következő: 1. A központi tisztviselők és az igazgató választmány megválasztása. 2. A választmány megbízása a szünidei bizottság számadásának megvizsgálása, jóváhagyása és a felmentés megadása iránti javaslatlételre. 3. A választmány útján a közgyűlés elé terjesztendő indítványok tárgyalása. (Ilyen indítványokat a közgyűlés előtt 1 nappal, (24 órával kell a szünidei választmány elé terjeszteni (22. §. 4. pont.) — Debrecen, 1920. okt. 17. ifj. Csányi Benjamin elnök, Csányi István titkár.

Eljegyzés. Bakoss Sarolta urhölgyet, a Csokonai színház művésznőjét folyó évi október hó 18-án eljegyezte dr. Schmidt Jenő ügyvéd Sümegről.

Az erkölcsi bizonyítvány — Mikepércsen. Igen jellemző a mikepércsi közigazgatásra az a két erkölcsi bizonyítvány, melyet Sz. I. jogszigorlórol (tartalékos főhadnagy) állítottak ki Mikepércsen. Az egyik erkölcsi bizonyítványt a derecskei járásbírósg megkeresésére állították ki a múlt hónapban és ebben Sz. I. összeférhetetlen természetűnek van feltüntetve. A másik erkölcsi bizonyítványt Sz. I. kérelmére állították ki, mely szerint Sz. I. kifogástalan erkölcsi magaviseletű és kifogástalan magatartású. Mindkét hivatalos kiadványt Tőkés jegyző és Kenderesi bíró irták alá, sőt Kenderesi bíró még külön nyilatkozatot is állított ki Sz. I. felhívására, hogy őt mindig kifogástalan, korrekt magatartású és erkölcsü embernek ösmerte. Mindenesetre nagyon furcsa ez a kétféle erkölcsi bizonyítvány és furcsa szint vet a mikepércsi közigazgatásra. Ha nem csalódunk, ugyancsak a mikepércsi jegyző és bíró vállaltak vagyonukkal is kezességet. Nádsi József mikepércsi ref. tanítóért, akit a kommunizmus alatt tanúsított magatartásáért bűnvádi eljárás alá vontak, sőt le is tartóztattak.

Nagyarányu valutacsempészs. A debreceni államrendőrség Csengerben nagyarányu valutacsempészs nyomára bukkant. Néhány egyén félmillió koronányi idegen értéket akart Romániába átsempészni a csengeri határnál. Ám a rendőrség a csempésztársaságot lefűlelte s a nála talált összes idegen és belföldi értékeket lefoglalta és nyomban megindította az eljárást a valutacsempészek ellen.

A Stefánia Szövetség debreceni fiókjának elnöksége felhívja összes tagjait, hogy folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza kistanácstermében tartandó közgyűlésre lehetőleg teljes megjelenteni sziveskedjenek. Tárty: a fiókszövetség feloszlása és a Debrecen sz. kir. város Népjóléti hivatalába való beolvadása.

Katonaviselt egyének ntójelentkezése. Azon katonaviselt egyének — ideértve azokat is, kik bár besoroztattak, de felmentés folytán szolgálatot nem teljesítettek, — akik összeírás lapokat kiállítottak s azokat ezen hivatalnál beadták, de igazolványaik átvele végett sem a hirdetésményileg és újságilag ismételt közhírré tett felhívásokra, sem pedig az általuk, vagy megbízottaik által átvett, névre szóló idézvényre ezen hivatalban (Egyház-tér 7. sz.) eddig nem jelentkeztek, ezuton újból felhívata- nak és nyomatékosan figyelmeztetnek, hogy ezen jelentkezési kötelezettségüknek f hó 25 ig annál is inkább tegyenek eleget, mert ha még ezen időpontig sem jelentkeznenek, tekintet nélkül polgári foglalkozásukra és társadalmi állásukra, a kénysereszközök alkalmaztatása mellett elő lesznek állítva. Tudomás szerint még olyanok is vannak, kik sem összeírás lapot nem adtak be, sem pedig eddig nem jelentkeztek, ezek tehát szintén felhívata- nak a fenti időpontig való jelentkezésre. **Jelentkezési idő naponta d e 9 órától déli 12 óráig.** Aki ezen felhívásnak eleget nem tesz, a törvény szigora szerint büntetettik. Debrecen, 1920. évi október hó 20-án. Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatala.

A szövő és háziipari tanfolyam a jövő héten megkezdí működését. A nyersanyag beszerzése most van folyamatban és a legrövidebb idő alatt minden meglesz, hogy a fonás megkezdődjék. A szövő és háziipari csoport működését egyelőre a Dóczy-intézetben kezdí meg és az első időben a fonásra fekteti a fűsulyt és a szövést csak később fogja a tanfolyamokon tanítani, mert most fonalat, vagy pamutot beszerezni nem lehet és így előbb azt kell előállítani. Ezen a tanfolyamon részt vehet mindenki, ha belép a szövözetet és a szövő és háziipari csoport tagjai sorába. Ép ezért figyelmeztetjük a közönséget, hogy amennyiben a szövés-fonással akar foglalkozni, úgy jegyezzen üzletrészt a Debrecen és Vidéke Mezőgazdái Hitelszövetkezte helyiségében (Csapó-u. 30. sz. a.) és azok, akik jegyeztek, sürgősen fizessék be legalább a már esedékes részleteket. Ugyanitt jelentsék be igényeiket azok, kiknek nyersanyagra, szöszre, vagy a feldolgozáshoz szükséges orsóra, guzsalyra, rokkára stb. van szükségük.

Előadás. Dr. Varga Lajos a Baross Szövetség tagja, sorozatos előadásának I. részét f. hó 18-án, hétfőn d. u. 6 órakor tartotta meg a Kereskedő Társulat dísztermében a **nemzeti pénzügyi reformokról** Bevezetőül a mai közgazdasági helyzettel, szorosabban az állam, társadalom és gazdaság egymáshoz való viszonyával foglalkozott, majd áttért a tüke és munka, valamint az anyagi és szellemi többtermelés kérdésére. Fejtegetései további során megvilágította a bank és biztosító kapitalizmus üzleti világát és állításait statisztikai adatokkal bizonyította. Legközelebbi előadása keretében foglalkozni fog a jövőben szükséges pénzügyi reformokkal és ezek egyik tényezőjével, a községi takarékpénztárakkal.

Varróiskola a siketnémák intézetében. A siketnémákat gyámolító egyesület igazgatótanácsa legutóbb tartott gyűlésén határozatilag kimondotta, hogy a siketnéma intézetben varróiskolát létesít.

Az iskola szervezésével az igazgatótanács az intézetet végzett leány növendékek kereső képességét fokozni, jövőjüket, megélhetésüket biztosítani kívánja.

A varróiskola létesítésének tervezetét a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur örömmel vette tudomásul s az iskola megnyitását engedélyezte.

A leérkezett rendelet alapján a szervezés munkája folyamatban van s a varroda Debreceni Róza gazdasági tanító vezetője mellett pár nap múlva megnyílik.

A varróiskolában a kiképzés ideje három évfolyamra terjed, mely idő alatt a növendékek elméleti ismereteik kibővítésén kívül a legkényesebb izlést kielégítő női felsőruha s fehérnemű szabás-varrásban fognak a lehetőségig begyakorlatni.

Az iskola — az előtte álló emberbaráti feladatra való tekintettel, — kéri a közönség hathatos támogatását, és legszerényebb díjazás mellett vállal női felsőruha s fehérnemű varrást.

A rabbi és leánya. Sopronból jelentik, hogy tegnap reggel **Felsőpéterfán** közel a határhoz elfogták **Mayersohn Esztert** és **Mayersohn Slajmondot**, egy nyugalmazott rabbit és leányát, akiknél megmotozásuk alkalmával 6 kilogramm aranyat s nagy mennyiségű aranypénzt találtak, amit a határon át Ausztriába akartak csempészni. A kihallgatásnál bevallották, hogy több ízben sikerült nekik a határon való átsempészs.

Rendőri hírek. **Marólugot ivott:** Tegnap reggel 10 órakor **Tóh Ferencné**, Gyöngyvirág-utcai lakos marólugot ivott. Tettét azért követte el, mert ellene falopán miatt tegnapelőtt a rendőrség eljárást indított. A mentők beszállították a közkórházba. — **Lopások:** **Szigei Mihály** a Piac-utca 7 számú ház felügyelője feljelentést tett a rendőrségen, hogy az utcaajtó kilincsét ismeretlen tettes leeresztette és elvitte. **Markovics Zsuzsanna** 18 éves közkórházi ápoló több közkórházi fehérneművel megszökött. **Soray Albert**, Simonyi-ut 36 szám alatti lakostól, valószínűleg Pap Erzsébet 20 éves eselédje, ki megszökött, több értékes ékszereket és fehérneműt lopott el. A rendőrség körözi a tolvajokat.

Szélhámosok zsarolják a hadifoglyok hozzátartozóit. A honvédelmi minisztérium arról értesült, hogy egyes szélhámosok felkeresik a hadifogságban sanyalódók hozzátartozóit és nem létező honvédelmi miniszteri rendeletre hivatkozással kisebb-nagyobb összegeket zsarolnak ki tőlük. A miniszter utasítja a hatóságokat, hogy a szélhámosokat nyomoztassa ki és szolgáltassa az államrendőrségnek.

Valutárfolyamok. A budapesti valutapiacra a következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 1145-165, font 1325-45, leva 550, dollár 38930-98, francia frank 27-2690, márká 552-58, lira 1540-1565, Bécs 98-9825, rubel 363-49, lei 720-08, szokol 468-65, lengyel márká 169-61. A zürichi deviza piacon a magyar koronát 160-al jegyezték.

Felhívás. Az 1. számú tisztizsgáló bizottság felszólítja Bartha Andor, Bornek Sándor, Müller Jenő, Versényi Tibor, Wenger Lajos, dr. Mayer Andor, Gáspár Géza, Bazsonyi Sándor, Beznák Aladár, Fiesher Dezső, Hadházy Dezső, Szatmári József, dr. Debreczeni Barna, Murvai Miklós, Erdélyi János, Földes Miklós, peremartoni Nagy Móricz, Steinfeld István, dr. Révész Miklós, Kovács Gyula, dr. Barabás Béla, Sebők Béla, dr. Hadházy Ferenc, Pokoly József, Sipos Adorján, Karaszky Pál, Török Béla, dr. Golyásy János tart. főhadnagyokat, Valkovics Béla, Szatmári Sándor, Szatmári Antal, dr. Tolnay Elemér, Ungár János, dr. Varga József, Moys Mihály, Kincses Ferenc, Győrössi Imre, Róth Dezső, Veress Béla, Török Aladár, dr. Horváth Gyula, Jakobinyi József, dr. Fráter Pál, Kubinyi Béla, ifj. Agárdy Lajos, Kutassy Kálmán, dr. Böttykös Béla, Jámber Ferenc, Csobán Imre, dr. Kutassy Sándor, Vadász László Takáts János, Szabó Sándor, Gellén János, Klemann Sándor, Gönczy Sándor, Burger Lajos, dr. Kiss István, Kun László, Voronyák József, Fülöp Andor, Bodnár István, Konkoly Jenő, gróf Tisza György, tartalékos hadnagyokat, dr. Varga Imre, Bartha Károly, Aust Elemér, Szilágyi József, Gyöngyössi Károly, Szemerédi Béla, Török Mihály, Kovács Béla, Bihari István Béla, Gáll József, Reizt Béla, ifj. Klement János, Winkler Ödön, Fülöp Gyula, tartalékos alhadnagyokat, Mandel Pál, Bakóczy Mihály, Söhajda Menyhért, Matócsy Barna, Vér Imre, Marton András, Preisler Jakab, Kovács Lajos, Szócs Gyula, Szenderffy Emil, Fábian Zoltán, Somossy Péter, Hámoszky Ödön, Szentkirályi Károly, Ruzs Sánta István, Fülöp Jenő, tart. hadapródjelöltet, dr. Rittersporn Miklós, dr. Borensy Zoltán, tart. százados orvosokat, dr. Ruzska István, Kolb Árpád, maki Makay Árpád, népf. századosokat, Gellmann Károly, népf. állatorvost, hogy a bizottság által kapott utasításoknak saját érdekében mentől hamarabb, annál is inkább tegyenek eleget, mivel különben igazolásuk álló okmányok hiányában nem lesz eszközölhető. — Egyben felhívja a bizottság Leskó János szvk. százados, Ember Lajos, Geausz Samu, Lindenfeld Jenő, Póth István, dr. Oláh Lajos, Kutassy Jenő, Barta Béla, tart. főhadnagyokat, Nyakas Sándor, Laczó József, Pap Jenő, dr. Bella Imre, Istvánffy László, Szabó István tart. hadnagyokat, Hudák József, Stokker József, tart. alhadnagyokat, Kasza József, Csobánán Simon, Simon Jenő, dr. Gálbory Sámuel, tart. hadapródjelöltet, hogy lakásukat haladéktalanul jelentsek be. Amennyiben nevezettek nem tartózkodnának Debreczenben, kéri a bizottság hozzátartozójukat vagy ismerőseiket, hogy jelenlegi lakhelyüket a bizottsággal közöljék.

— „Héra” közimunkázlet, fehérneműjavítóval és Kolosné nyakkendőterme Simonffy-utca 5 sz.

Színház

A színházak és mozgósínházak közleményei.

Lotte a címe annak a mélyhatású drámanak, amely f. hó 20-án (C) bérletben a **Csokonai színházban színpadra kerül.** A premieren a címszerepet Utassy Ida, a többi főszerepeket Bánhid József, J. Lukács Julia, László Gyula, Egged Lenke, Bakoss Sarolta, Rónay Viktor és Erdélyi Kálmán játssza. Jegyeket a premierre már árusít a Csokonai színház jegypénztára.

Z. Bodán Margit, Rácz Ada, Szigeti Jenő, Egged Lenke, Szalma Sándor és Torma Zsiga lépnek fel a Csokonai színház legközelebbi operette reprizejében, a Szegény Jonathánban, amely csaknem újdonság számba megy. Millocker gyönyörű zenéje, nagy operettjét a színház teljesen új díszletekkel és a fővárosi iparművészek által készített kiállításban hozza.

A Sifók gyöngye operett kerül ma színpadra a Víg-színházban, ugyiszintén 4 bohózat és 15 mulattató műsorszám. Dán Norbert és Gách János vendégszereplésével és az állandó tagok fellépésével.

Tarzan (a dsungel gyermeke). Egy filmóriás jutott el hozzánk a tengerentúlról, amely szenzációs hatásokat váltott ki az európai mozgóképszínházak közönségéből. Londontól kezdve végig a nagy metropolisokon, mindenütt Tarzan-láz jár a film bemutatása nyomában. De

hát mi voltaképpen a Tarzan-film? Néhány szóval alig lehet elmondani, annyira érdekes és messze felülmul minden eddigit. Mintha Ruydard Kipling világhíres dsungel regénye elevenedne meg előttünk: a tropikus őserdő rengetegében élt gyermek, vadállatok társaságában növekedvén fel és nevelő anyja egy nőstény gorilla. Ez a gyermek Tarzan. Szülei előkelő emberek voltak, apja angol lord, anyja előkelő lady. Tarzan különös regényét tárja elének a film. Holnap esütörtökön mutatja be az Apolló. Előadások 6 és 8-kor. Jegyelővétel.

Cesarina (a világ urnője) harmadik részét mutatja be az Uránia. Jegyelővétel.

Aranypille amerikai kalandortörténet harmadik része ma utoljára az Apollóban, holnap esütörtökön: Tarzon.

Törvénykezés

Monstre per a törvényszéken. Nem is olyan régen, körülbelül 3 hete tárgyalta a gyorsított ötös tanács a hajdúhadházi kommunista monstre bünperét, amikor 59 magyar írt a vádlottak padján. Ma ismét egy monstre kommunista bünper foglalkoztatta az ötös tanácsot. Ma Balmazújvárosnak a proletárdiktatura alatt szerepét vitt proletárijai vonultak fel, számszerint 24-en. A tárgyalás nagyon nehezen indult meg, mert későn érkezett be a balmazújvárosi vonat, amely a vádlottak nagy részét, s a tanukat hozta. Félitizenkettő volt, mikor Nagy Kálmán elnök meguyította a tárgyalást. A vádat Baróthy Zoltán kir. ügyész képviselte míg a védelmet Dr. Nagy Árpád, Jóna Kálmán, Nagy János és Karsay Sándor dr. ügyvédek látták el.

A 24 vádlott zsufotásig megtölti a kis tárgyalótermet. A személyi adataik felvétele is egy fél óráig tartott. — Az elsőrendű vádlott Csige István, aki II rendbeli zsarolással, mint tettes, 14 rendbeli zsarolással mint felbujtó, 2 rendbeli hatóság elleni erőszak büntetéssel és rablás büntetéssel, 5 rendbeli hatóság elleni erőszak vétségével, orgzdasággal és rablás büntetéssel van vádolva. A vádlottak között van Pokrócz Ferenc direktóriumi elnök is. A többi vádlott a munkástanács tagja, vörösör stb. volt.

A vádirat felolvasása 15 percig tartott. Kiténik ebből, hogy a vádlottak már maguktól megkezdtek a földosztást, így felszították a gróf Semsey, Fried és Lichestein uradalmat, az üzleteket szocializálták, jogtalanul fizetést vettek fel s más ilyen kommunista hoz illő cselekedeteket követtek el.

Délelőtt s délután fél 5-ig a vádlottakat hallgatták ki, délután 5 órakor pedig megkezdtek a tanukihallgatásokat. Körülbelül 30 tanu van beidévezve. Itéletre csak holnap este kerül a sor.

SPORT

A bajnokság állása. A vasárnapi bajnoki mérkőzések után a bajnokság állása a következő. Első helyen áll a DEAC 5 mérkőzés után 8 ponttal, második a DTE 4 mérkőzés után 5 ponttal, harmadik a NyTVE 5 mérkőzés után 5 ponttal, negyedik a Vasutas S. Club két mérkőzés után 4 ponttal, ezután jön a Kisvárdai S. E., a DMTK 3 ponttal, a KASE 2 ponttal, a Nyomdászok és Szolnoki MTE. pont nélkül.

A magyar válogatott csapat. Október 24-én a magyar válogatott csapat Berlinben a német válogatott ellen játszik. A magyar színeket a következő tizenegy képviseli: Kapus Zsák „33” T. C., hátvédek: Vogel II. ÜTE, Hungler II, FTC, fedezetek: Kertész II. MTK, Zlokh 33FC, Blum FTC, csatárok: Braun MTK, Molnár MTK, Orth MTK, Eisenhoffer KAC, Schlosser MTK.

Hirdetését

d. u. 2 óráig adja be

HAJDUFÖLD

kiadóhivatalába
(Piac-u. 59.) ha azt
akarja, hogy másnap

ezren és ezren olvassák!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Cserépkályhák
ujak nagyon olcsón eladók Timár-u. 11. Tóth.

Eladó

uj sárga magas 37 es nőcipő, katlan, komót, képek, gyermekkosci Varga-utca 43. Kék velur kalap.

A Széchenyi-utcai

laktanyában összegyűlt — éret és friss istálló trágya eladó. — Értekezni lehet ugyanott a gazdasági hivatalban.

Debreczeni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17. Kölcsonókat folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbead (safe deposit) pánclé rekeszeket. Tatarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Felteknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Szabó János

uri szabósa és egyenruházati cikkek raktára Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

Koros Sándor

férfi-szabó Balmazújváros Piac-u. 60.
Baját készítteti olcsón, férfiköltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.

műtörás
Bádógos-u.

A „KERESZTÉNY PATERHELŐ SZÖVETKEZET” TAGJAI

Tűzifára

rendelést eszközölhetnek állandóan úgy hasáb mint aprított állapotban minden mennyiségben, előleg befizeléseket elfogadnak, új tagokat felvesznek, a szállítás e hó 20-án kezdődöt veszti.

Polyánszky Orest tűzifa és szénkereskedő :-
Piac-utca 58. és Szoboszlai-ut 1.
181. TELEFON 182.

DEBRECZENI

Üvegkereskedelmi Részv.-t.
Tisza-palota RÓZSA-U. 2 SZ.

Ajánlunk olcsó árban Karlsbadból most érkezett nagy mennyiségű

porcellán ét, tea, kávé készleteket, tányérokot, tálakat, csészéket, bögréket, valamint teplitzi tűzálló kőedény főzőedényeket.

Petroleum asztali és függő lámpák nagy választékban és igen jutányos árban.

Táblaüveg minden méretben ismét eladóknak, intézeteknek, orgzdaságoknak előnyös árban.

Róváry és Altman

szőlősk, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Bélyeggyűjtés és véső-intézet

PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
telefon: 1365.

A Nemzeti Hitelintézet

DEBRECZENI **MEGNYILT** PIAC-UTCA FŐKIA: **5. ALATT.**

Bizalommal kérjük mindazokat, kiknek a keresztyén-magyar ügy felvirágoztatása komoly szándékuk forduljanak pénzügyleteik lebonyolítására a „Nemzeti Hitelintézet”-hez.

Megjelent a

Napsugár

4-ik száma.